

[Levinsen.]

Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget var, naar man erfarer, at der indkom ikke Ansøgninger om at faa blot 100 af de mange Tusinder, der gik ledige. Det Landbrug, der manglede Arbejdskraft, havde altsaa ikke Brug for blot 100 af de 10 000 til Hjælp i denne for Landbruget efter Sigende saa sørgelige Situation.

De Lønninger, der bydes Landarbejdere, taler jo heller ikke om Mangel paa Arbejdskraft. I „Veile Amts Avis“ læste jeg i Forgaars en Notits under Overskriften: Stærk Mangel paa Karle til Landet. I Slutningen af Artiklen gives der imidlertid den Oplysning, at Lønnen for Helaarskarle er 500 til 600 Kr. om Aaret, som udbetales med en Trediedel om Vinteren og to Trediedele om Sommeren. Det vil altsaa sige, at der bydes for en voksen Karl en Løn fra 170 til 200 Kr. for Vinterhalvaaret, for 6 Maaneders Arbejde i Landbruget, hvor man tilmed har en meget lang Arbejdstid. Naar Landbruget kan faa Karle til saadanne Lønninger, og det kan det altsaa, turde det dog være et stærkt Vidnesbyrd om, at der faktisk er et meget stort Tilbud af Arbejdskraft til Landbruget.

Landøkonomisk Driftsbureau oplyser, at i Vinteren 1933—34 var Vinterlønnen i Nordjylland for Karle mellem 17 og 21 Aar endog helt nede paa 147 Kr. for Vinterhalvaaret, altsaa mindre end 1 Kr. pr. Dag. Samtidig oplyser Driftsbureauet, at for løse Daglejere paa egen Kost, altsaa for gifte Landarbejdere med egen Husstand, laa Sommerdaglønnen nede paa 4 Kr. 51 Øre og Vinterdaglønnen i Jylland helt nede paa 3 Kr. 68 Øre. Disse Tal taler jo ikke om Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget. Det er tværtimod Tal, som fastslaar, at Landbruget til Trods for den helt urimelig lave Løn, det betaler, alligevel har et overordentlig stort Tilbud af Arbejdskraft; for kunde Landbruget ikke skaffe sig tilstrækkeligt med Arbejdskraft til de lave Lønninger og de relativt daarligere Arbejdsvilkår, Landbruget byder, maatte det ganske naturligt sætte Lønnen op, saaledes at det kunde trække Arbejdskraft til sig, men desværre har Landbruget ikke været nødsaget til at iværksætte saadanne Foranstaltninger.

At Landbruget ikke des mindre ønsker at komme endnu længere ned med Lønningerne, og at det foretrækker ugifte Karle fremfor gifte Landarbejdere, og at det blandt de ugifte Karle atter foretrækker de ganske unge i 14—16 Aars Alderen, fordi de er endnu billigere end de voksne Karle, er jo

Ting, vi alle ved, men det er ikke noget Bevis for, at der er Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget, det er kun Udtryk for, at Landbruget blandt alle de andre Krav, de stiller til Samfundet, ogsaa stiller Krav om at sikre sig Landets Ungdom for Landbruget som en ekstraordinær billig Arbejdskraft. Men det er alligevel, synes jeg, et temmelig urimeligt Krav at stille til et Samfund som vort paa 3½ Million Indbyggere, hvoraf Landbruget ikke beskæftiger den halvanden Million, at dette Samfund skal forsyne Landbruget med 70 000—80 000 unge Mennesker i Alderen mellem 14 og 17 Aar. Det er jo faktisk Landbrugets Krav, saadan et Antal unge Mennesker skulde der til, om man skulde imødekomme Landbrugets Krav om at faa tilstrækkeligt med unge Karle i Alderen mellem 14 og 17 Aar.

Det forekommer mig, at der maa ogsaa ude i Landbruget være Ret og Plads for de Mennesker, der har stiftet Familie og sat sig til at sætte nogle af de Børn i Verden, som Landbruget saa stærkt tragter efter at faa, naar de er blevet konfirmeret, og naar de ikke er blevet for gamle. De Mennesker, som skal levere Landbruget denne unge Arbejdskraft, maa ogsaa have Lov til at tjene deres Brød i det Landbrug, som de skal yde saa store Tjenester. Jeg synes ogsaa, de Herrer Landmænd skulde ihukomme, at det koster Penge baade at sætte Børn i Verden og at opdrage dem, til de naar 14 Aars Alderen, og der var vel ikke noget ubeskædet i at kræve, at Landbruget beskæftigede en væsentlig Del af de gifte Landarbejdere, hvis Ungdom det saa stærkt ønsker at faa fat i.

Der er ogsaa gentagne Gange klaget over Flugten til Byerne. De unge Karle flygter til Byerne, og derfor mangler Landbruget Arbejdskraft, saadan paastaar Landmændene, og saadan paastaar Landmændenes Repræsentanter ogsaa i dette høje Ting. Mig forekommer det egentlig at være en meget dristig Paastand, for Karlene flygter jo ikke fra Landet, nej, Karlene drives ind til Byerne. Naar Karlene bliver 18—20 Aar gamle, har Landbruget jo ikke længere Brug for dem, for Landbruget vil ikke have Karle paa 18—20 Aar, de vil have dem paa 14—16—17 Aar, for de er billigere, og saa maa de ældre Karle ved Novembertid søge ind paa Byernes Fæstekontorer for at se, om der ikke skulde være en Plads, de kunde faa fat i. Naar de saa har gaet derinde en Ugestid forgæves, opdager de omsider, at der er ingen Pladser til dem, de er for gamle; skønt de staar i deres allerbedste Arbejdsaar, er de dog for gamle til at finde deres